

Note 11 - Tap på utlån og garantier

Morbank

Tap på utlån (mill. kr)	2016			2015		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	0	449	450	2	9	11
Periodens endring i gruppenedskrivninger	-	-40	-40	-	80	80
Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	8	34	42	7	58	65
Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	10	49	59	8	4	12
Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	-6	-3	-8	-6	-3	-9
Sum tap på utlån og garantier	13	490	502	11	148	159

Individuelle nedskrivninger	31.12.16			31.12.15		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 1.1.	28	148	176	25	140	165
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	8	34	42	7	58	65
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	3	36	39	2	40	43
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	2	6	8	1	21	22
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	4	518	523	12	85	96
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.	24	602	625	28	148	176

Gruppenedskrivninger	31.12.16			31.12.15		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	90	268	358	90	188	278
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	-	-40	-40	-	80	80
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.	90	228	318	90	268	358

Tap fordelt på sektor og næring	2016	2015
Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	6	0
Industri og bergverk	15	2
Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning	6	19
Varehandel, hotell- og restaurantdrift	9	6
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	490	24
Finansiering, eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting	16	15
Lønnstakere	1	12
Gruppenedskrivning næring	-40	80
Gruppenedskrivning person	-	-
Tap på utlån til kunder	502	159

	31.12.16			31.12.15		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Misligholdte utlån (mill. kr)						
Brutto mislighold over 90 dager *)	144	29	173	133	38	171
- Individuelle nedskrivninger	17	18	36	15	8	23
Netto misligholdte utlån	127	11	138	119	30	148
Avsetningsgrad	12 %	62 %	21 %	11 %	22 %	13 %
Andre tapsutsatte engasjement						
Tapsutsatte engasjement (ikke misligholdt)	19	1.435	1.453	45	341	387
- Individuelle nedskrivninger	6	584	590	13	139	152
Netto andre tapsutsatte engasjement	13	851	863	32	202	234
Avsetningsgrad	33 %	41 %	41 %	29 %	41 %	39 %

Inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjør for morbanken 57,8 millioner kroner (40,2 millioner kroner).

Realisasjonverdi av panteverdi knyttet til utlån som er individuelt nedskrevet er for morbanken per 31.12.2016 er 844,2 millioner kroner(195,2 millioner).

Konsern

	2016			2015		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Tap på utlån (mill. kr)						
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	0	454	454	3	9	11
Periodens endring i gruppenedskrivninger	4	-42	-38	2	80	82
Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	8	36	44	8	59	67
Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	14	50	64	13	7	21
Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	-6	-3	-9	-8	-4	-12
Sum tap på utlån og garantier	21	495	516	18	151	169

	2016			2015		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Individuelle nedskrivninger						
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 1.1.	31	153	184	27	146	173
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	8	36	44	8	59	67
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	3	36	39	3	42	46
+Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	2	6	8	1	21	22
+Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	4	523	528	14	87	102
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier pr. 31.12.	27	611	638	31	153	184

	2016			2015		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Gruppenedskrivninger						
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	96	281	376	94	201	295
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	4	-42	-38	2	80	82
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier pr.31.12.	100	239	339	96	281	376

Tap fordelt på sektor og næring	2016	2015
Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	6	0
Industri og bergverk	16	4
Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning	7	19
Varehandel, hotell- og restaurantdrift	9	4
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	494	26
Finansiering, eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting	16	16
Utland og andre	1	2
Lønnstakere	4	12
Gruppenedskrivning næring	-42	84
Gruppenedskrivning person	4	2
Tap på utlån til kunder	516	169

Misligholdte utlån (mill. kr)	31.12.16			31.12.15		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Brutto mislighold over 90 dager *)	176	38	214	155	50	205
- Individuelle nedskrivninger	20	19	39	17	9	26
Netto misligholdte utlån	156	18	174	138	41	179
Avsetningsgrad	12 %	51 %	18 %	11 %	18 %	13 %
Andre tapsutsatte engasjement						
Tapsutsatte engasjement (ikke misligholdt)	19	1.455	1.474	49	350	399
- Individuelle nedskrivninger	6	592	599	14	144	158
Netto andre tapsutsatte engasjement	13	863	875	34	206	241
Avsetningsgrad	33 %	41 %	41 %	30 %	41 %	40 %

Inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjør for konsernet 65,7 millioner kroner (45,0 millioner).

Realisasjonverdi av panteverdi knyttet til utlån som er individuelt nedskrevet er for konsernet per 31. desember 2016 er 853,6 millioner kroner (200,7 millioner).